

Handläggare: Anna Jarl
Telefon: 08-508 28 19

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-05-22 p 8

Delegation av tillsynsbefogenheter enligt miljöbalken från länsstyrelsen till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Föreslå kommunfullmäktige att anpassa och komplettera tidigare beslut av den 16 februari 2009, § 21, rörande ansökan hos länsstyrelsen om överlåtelse av tillsynsbefogenheter från länsstyrelsen enligt följande

1. Med stöd av 2 kap 18 och 19 §§ punkt 1 miljötillsynsförordningen (2011:13) begära att länsstyrelsen överlåter tillsynsbefogenheter åt miljö- och hälsoskyddsnämnden avseende följande typer av tillsynsobjekt
 - a. Naturminnen som har beslutats av länsstyrelsen (2 kap 8 § första stycket punkt 1 miljötillsynsförordningen)
 - b. Verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i sådant område som avses i 7 kap 27 § miljöbalken utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 §, kommunens ansvar enligt 9 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 § (2 kap 8 § första stycket punkt 6 miljötillsynsförordningen)
 - c. Miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utom den tillsyn som omfattas av Strålsäkerhetsmyndighetens ansvar enligt 26 § (2 kap 29 § punkt 1 miljötillsynsförordningen)
 - d. Föroreningsskador enligt 10 kap 1 § första stycket miljöbalken orsakade av en sådan miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som a) är i drift, eller b) har upphört efter den 30 juni 1969, om tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtits till kommunen (2 kap 29 § punkt 3 miljötillsynsförordningen).

2. Hemställa att kommunfullmäktige ger miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att verkställa ansökan enligt punkt 1.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Håkan Andersson
Avdelningschef

Sammanfattning

I skilda beslut, den 7 maj 1985 och den 26 november 1987, överlät Länsstyrelsen i Stockholms län tillsynen enligt dåvarande 44 § miljöskyddslagen till Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd avseende tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter. Kommunfullmäktige har ansökt hos länsstyrelsen om förnyad och utökad överlåtelse av tillsynsbefogenheter över bl.a. miljöfarlig verksamhet från länsstyrelsen till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Länsstyrelsen har begärt att staden förtydligar sin ansökan när det gäller frågan om tillsyn över föroreningsskador. Eftersom förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken har upphört har länsstyrelsen även berett staden tillfälle att anpassa framställningen om överlåtelse av tillsynsansvar så att den överensstämmer med den nu gällande miljötillsynsförordningen (2011:13).

Bakgrund

I skilda beslut, den 7 maj 1985 och den 26 november 1987, överlät Länsstyrelsen i Stockholms län tillsynen enligt dåvarande 44 § miljöskyddslagen till Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd. Omfattningen av tillsynen framgick av en bilaga till beslutet. Sedan miljöbalken (1998:808) och lagen (1998:811) om införande av miljöbalken trädde ikraft den 1 januari 1999 har överlåtelsebesluten gällt oförändrade med stöd av 5 § i den senare lagen.

Länsstyrelsen har inlett en översyn av samtliga tillsynsöverlåtelser inom länet och eftersom de nuvarande överlåtelserna för Stockholms del hänför sig till en tid långt innan miljöbalkens införande, finns skäl att förnya ansökan om delegation. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade därför den 23 september 2008, § 8, att hemställa att Kommunfullmäktige ansöker om förnyad och uppdaterad överlåtelse från länsstyrelsen av tillsynsbefogenheter enligt punkterna A6, A26 och B1 i bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken

(tillsynsförordningen). Av dessa punkter omfattar den befintliga överlåtelsen tillsyn enligt B1, d.v.s. tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter.

Kommunfullmäktige beslutade den 16 februari 2009, § 21, att kommunfullmäktige ska ansöka om att länsstyrelsen till Stockholms stad ska överlåta tillsynsbefogenheter enligt tillsynsförordningen avseende

- Naturminne som beslutats av länsstyrelsen (A6 bilagan till tillsynsförordningen)
- Verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i sådant område som avses i 7 kap 27 § miljöbalken i den mån verksamheterna eller åtgärderna inte omfattas av tillsyn enligt A1-A25 i bilagan till tillsynsförordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken (A26 bilagan till tillsynsförordningen).
- Miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (B1 bilagan till tillsynsförordningen).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick i uppdrag att genomföra stadens ansökan hos länsstyrelsen, vilket gjordes den 16 april 2009.

Länsstyrelsen har därefter i en skrivelse ställd till miljö- och hälsoskyddsnämnden den 8 mars 2012 berett Stockholms kommun tillfälle att förtydliga framställningen om överlåtelse av tillsynsansvar enligt miljöbalken i fråga om tillsynen enligt 2 kap 29 § punkt 3 miljötillsynsförordningen (2011:13) av föroreningskador enligt 10 kap 1 § första stycket miljöbalken orsakade av miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som är i drift, eller har upphört efter den 30 juni 1969.

Vidare bereder länsstyrelsen Stockholms kommun tillfälle att anpassa framställningen om överlåtelse av tillsynsansvar enligt miljöbalken till den nu gällande miljötillsynsförordningen (2011:13).

Förvaltningens synpunkter

Sedan den 1 mars 2011 gäller miljötillsynsförordningen (MTF) och dess fördelning av operativt tillsynsansvar. Av 2 kap 29 § första stycket punkt 1 MTF framgår att länsstyrelsen ansvarar för tillsynen över miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utom den tillsyn som omfattas av

Strålsäkerhetsmyndighetens ansvar enligt 26 §. Enligt punkt 1 samma bestämmelse har länsstyrelsen även tillsynsansvar över föroreningsskador enligt 10 kap 1 § första stycket miljöbalken orsakade av av sådan miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som är a) i drift, eller b) har upphört efter den 30 juni 1969, om tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtits till kommunen. Av andra stycket i samma bestämmelse framgår att länsstyrelsen får överlåta tillsynsansvar enligt första stycket åt en kommunal nämnd. Vidare följer av 2 kap 8 § MTF att länsstyrelsen ansvarar för tillsynen i fråga om bl.a. naturreservat, kulturresevat, naturminnen, m.m. Även denna tillsyn är möjlig att överlåta åt kommunal nämnd.

Genom de befintliga besluten om överlåtelse av tillsyn har länsstyrelsen med stöd av dåvarande 44 § miljöskyddslagen överlåtit tillsynsbefogenheter avseende tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Kommunfullmäktiges beslut den 16 februari 2009 att ansöka hos länsstyrelsen om förnyad och utökad överlåtelse av tillsynsbefogenheter omfattar dels tillsyn över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter och dels tillsyn över naturminnen samt verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i sådant område som avses i 7 kap 27 § miljöbalken. Det saknas dock en uttrycklig begäran om att få ta över tillsyn över föroreningsskador enligt 10 kap 1 § första stycket miljöbalken, där skadan härrör från pågående miljöfarlig verksamhet med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller från verksamhet av detta slag som upphört efter den 30 juni 1969 och där tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtits enligt 44 a § miljöskyddslagen (1969:387) eller 10 § denna förordning (B5 bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken).

Tidigare överlåtelser av tillsynsansvar (1985 respektive 1987) omfattade inte tillsyn över föroreningsskadade områden eftersom sådan tillsyn inte var särskilt reglerad i miljöskyddslagen. Det var först i samband med miljöbalkens ikraftträdande som det infördes en tillsynsbestämmelse avseende förorenade områden. Eftersom miljö- och hälsoskyddsnämnden har övertagit tillsynsbefogenheter från länsstyrelsen avseende miljöfarlig verksamhet har nämnden även bedrivit tillsyn över förorenade områden kopplade till dessa verksamheter. Länsstyrelsen och kommunen har bedömt att tillsynen över föroreningsskador har överlåtits till kommunen samtidigt med tillsynen över miljöfarlig verksamhet.

Det var inte nämndens avsikt att upphöra med tillsyn över föroreningsskador enligt 10 kap 1 § första stycket miljöbalken orsakade av miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som är i drift, eller har upphört efter den 30 juni 1969. Av förbiseende togs dock inte detta med i den förnyade ansökningen om överlåtelse av tillsynsbefogenheter. Nämnden föreslås därför hemställa att Kommunfullmäktige kompletterar ansökan i denna del så att ansökan även avser tillsyn över föroreningsskadade områden.

Eftersom den föreslagna delegationen avseende föroreningsskador överensstämmer med befintlig delegation, kommer en formell överlåtelse av tillsynsansvaret inte att innebära några ekonomiska skillnader för nämnden jämfört med i nuläget.

Sedan Kommunfullmäktiges beslut den 16 februari 2009 har, som redan nämnts, miljötillsynsförordningen (2011:13) trätt ikraft och ersatt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Med anledning av det har länsstyrelsen även berett staden möjlighet att anpassa framställningen om överlåtelse av tillsynsansvar till nu gällande bestämmelser.

Enligt 1 kap 18 § MTF får en statlig operativ tillsynsmyndighet i den omfattning som framgår av 2 kap MTF överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen enligt miljöbalken om Kommunfullmäktige begär det. Av 1 kap 19 § samma förordning framgår att en överlåtelse av operativ tillsyn ska avse en viss typ av tillsynsobjekt, en viss typ av tillsynsobjekt med undantag för ett visst eller vissa tillsynsobjekt, eller ett visst tillsynsobjekt. Av 1 kap 20 § samma förordning framgår vad den överlåtande myndigheten ska ta hänsyn till när den prövar om operativ tillsyn kan överlåtas. Hänsyn ska bl.a. tas till omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan, den kommunala nämndens förutsättningar att uppfylla kraven i 6-12 §§ (avser behovsutredningar, register, tillsynsplan, resursfrågor, etc), den kommunala nämndens förutsättningar att utöva tillsyn över tillsynsobjektens hantering av kemiska produkter, kommunens interna ansvarsfördelning över drift och tillsyn men även den överlåtande myndighetens egna förutsättningar att fortsättningsvis kunna ge effektiv tillsynsvägledning.

De typer av tillsynsobjekt som omfattas av Kommunfullmäktiges tidigare begäran om överlåtelse är alla överlåtbara även enligt miljötillsynsförordningen.

Typ av tillsynsobjekt	Förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken	Miljötillsynsförordningen (2011:13)
Naturminne som beslutats av länsstyrelsen	Punkt A6 i bilagan	2 kap 8 § första stycket punkt 1
Verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i sådant område som avses i 7 kap 27 § miljöbalken i den mån verksamheterna eller åtgärderna inte omfattas av tillsyn enligt A1-A25 i bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken (A26).	Punkt A26 i bilagan	2 kap 8 § första stycket punkt 6
Miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (B1).	Punkt B1 i bilagan	2 kap 29 § punkt 1

Sammanfattningsvis hemställer miljö- och hälsoskyddsnämnden att Kommunfullmäktige anpassar och kompletterar sitt tidigare beslut om att begära överlåtelse av tillsynsbefogenheter från länsstyrelsen så att begäran görs med stöd av 2 kap 18 och 19 §§ punkt 1 samt 2 kap 8 § första stycket, 2 kap 8 § första stycket punkt 6, 2 kap 29 § punkt 1 samt 2 kap 29 § punkt 3 miljötillsynsförordningen.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse från länsstyrelsen den 8 mars 2012
2. Utlåtande 2009:13 RII (Dnr 309-2622/2008)
3. Miljötillsynsförordningen (2011:13)